

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚ/ΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΎΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. δ/ση.: Διοικητήριο, 66133 ΔΡΑΜΑ

Πληροφ.: Κων/νος Σίμογλου

Τηλ.: 25213 51247

Φαξ: 25213 51204

Ηλ. δ/ση: pfedaokdramas@vivaldi.net

Ιστότοπος: <https://planthealthdrama.wordpress.com>

Δράμα, 26-08-2020

Αρ. πρωτ.: 14138

ΠΡΟΣ: α) Φυτοφαρμακεία ΠΕ Δράμας

β) Συνταγογράφοι ΠΕ Δράμας

ΚΟΙΝ.: Όπως ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Διαπίστωση της ασθένειας βακτηριακής σήψης του βαμβακιού στην ΠΕ Δράμας. Καλλιεργητικά μέτρα αντιμετώπισης.

ΣΧΕΤ.: α) Το με αρ. 13476/10-08-2020 έγγραφό μας προς το Εργαστήριο Φυτοπαθολογίας – Βακτηριολογίας του ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ.

β) Η με αρ. 14158/25-08-2020 εργαστηριακή εξέταση δειγμάτων βαμβακιού του Εργαστηρίου Φυτοπαθολογίας-Βακτηριολογίας του ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ.

Σάς ενημερώνουμε ότι διαπιστώθηκαν από το Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου προσβολές καλλιεργειών βαμβακιού οφειλόμενες σε βακτηριακή αιτιολογία, όπως προέκυψε από την εξέταση δειγμάτων καψών και φύλλων στο εργαστήριο του Τμήματος Π.Φ.Ε. Η ασθένεια προκαλεί αρχικώς μικρές γωνιώδεις, νεκρωτικές κηλίδες στα φύλλα (**Εικόνες 1 και 2**). Η προσβολή στα φύλλα διεγείρει τον σχηματισμό αφοριστικού ιστού στον μίσχο που τελικώς οδηγεί στην πτώση τους (**Εικόνα 3**). Όταν οι συνθήκες είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για την εξέλιξη της ασθένειας, η νεκρωτική κηλίδωση στα φύλλα ακολουθεί την κεντρική νεύρωση δημιουργώντας μία στενή νεκρωτική λωρίδα (**Εικόνες 4 και 5**). Στις κάψες βαμβακιού αρχικώς εμφανίζονται υδαρείς, κυκλικές κηλίδες (**Εικόνα 6**), οι οποίες στη συνέχεια βυθίζονται και αποκτούν σκούρο χρωματισμό καθώς αυτές ωριμάζουν (**Εικόνα 7**). Σε ευνοϊκές συνθήκες οι κηλίδες στις κάψες συνενώνονται (**Εικόνα 8**) και τελικά καταστρέφεται πλήρως η κάψα (**Εικόνα 9**).

Τα συμπτώματα που περιγράφηκαν προκαλούνται από την **ασθένεια της βακτηριακής σήψης του βαμβακιού** (bacterial blight) που προκαλείται από το βακτήριο *Xanthomonas axonopodis* pv. *malvacearum* (συν.: *X. citri* pv. *malvacearum*). Τα παραπάνω επιβεβαιώθηκαν και από το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, ύστερα από την αποστολή δειγμάτων στο Επίσημο Εργαστήριο Βακτηριολογίας.

Η παρουσία της ασθένειας είναι γνωστή στη Χώρα μας. Τα συμπτώματα που προκαλεί έχουν καταγραφεί τα τελευταία χρόνια σε καλλιέργειες βαμβακιού στην ΠΕ Δράμας, με πολύ χαμηλή συχνότητα εμφάνισης.

Το μόλυσμα διαιωνίζεται από έτος σε έτος διατηρούμενο στα υπολείμματα της μολυσμένης καλλιέργειας (φύλλα, στελέχη, κάψες κλπ. που αφήνονται στον αγρό μετά τη συγκομιδή). Η ασθένεια ευνοείται από υψηλή σχετική υγρασία (>80%) και θερμοκρασία 30-40°C. Η δευτερογενής διασπορά της ασθένειας προς τα ανώτερα μέρη των φυτών διευκολύνεται με τη βροχή, ιδιαίτερα υπό πνοή δυνατών ανέμων και με την άρδευση με τεχνητή βροχή.

Δεν υπάρχουν εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα στη Χώρα μας προς το παρόν για τη χημική αντιμετώπιση της ασθένειας.

Στους αγρούς με καλλιέργεια βαμβακιού που εκδηλώνεται η συμπτωματολογία που παρουσιάζεται στις εικόνες που ακολουθούν, θα πρέπει να ληφθούν τα παρακάτω καλλιεργητικά μέτρα:

1) Περιορισμός των αρδεύσεων.

2) Κατά το δυνατόν πιο σύντομη συγκομιδή.

3) Μετά τη συγκομιδή, όργωμα με αναστροφή, ιδανικά μετά από πέρασμα καταστροφέα, για την ενσωμάτωση των φυτικών υπολειμμάτων. Η αποικοδόμησή τους διασφαλίζει την μη επιβίωση του μολύσματος στο έδαφος. Σε βαριά εδάφη η αποικοδόμηση μπορεί να υποβοηθηθεί με τη διασπορά 2-3 μονάδων αζώτου στο στρέμμα (π.χ. 10 κιλών θειϊκής αμμωνίας) πριν αυτά οργωθούν.

4) Αμειψισπορά ενός έτους (άλλη καλλιέργεια πλην βαμβακιού).

Το φθινοπωρινό όργωμα και η αμειψισπορά για ένα χρόνο είναι ικανά μέτρα να σταματήσουν τη διατήρηση του παθογόνου στο χωράφι.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ**

ΣΑΡΙΓΚΟΛΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΗΣ ΣΗΨΗΣ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ ΣΤΗΝ Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ

Εικόνα 1. Γωνιώδης κηλίδωση φύλλου βαμβακιού.

Εικόνα 1. Γωνιώδης κηλίδωση φύλλου βαμβακιού.

Εικόνα 3. Απόπτωση προσβεβλημένων φύλλων βαμβακιού.

Εικόνα 4. Επέκταση κηλίδωσης κατά μήκος του νεύρου σε φύλλο βαμβακιού.

Εικόνα 5 Επέκταση κηλίδωσης κατά μήκος του κεντρικού νεύρου.

Εικόνα 6. Υδατώδεις αρχικές κηλίδες σε κάψες βαμβακιού.

Εικόνα 7. Βυθισμένη καστανή κηλίδα σε κάψα.

Εικόνα 8. Συνένωση κηλίδων σε κάψα.

Εικόνα 9. Πλήρης καταστροφή κάψας βαμβακιού εξαιτίας βακτηριακής σήψης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

α) Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, Τμήμα Προστασίας Φυτών, Συγγρού 150, 17671 ΚΑΛΛΙΘΕΑ

β) Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, Τμήμα Γεωργικών Φαρμάκων, Συγγρού 150, 17671 ΚΑΛΛΙΘΕΑ

γ) Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Καβάλα, gveneti@minagric.gr

2) Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

α) Θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Πρωτογενούς Τομέα κ. Γεώργιο Ζιμπτίδη, asaninath@pamth.gov.gr

β) Γεν. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής, Δημοκρατίας 1, 69100 ΚΟΜΟΤΗΝΗ

γ) Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Π.Α.Μ.Θ., Δημοκρατίας 1, 69100 ΚΟΜΟΤΗΝΗ

3) Δήμοι Δράμας, Δοξάτου, Κάτω Νευροκοπίου, Παρανεστίου, Προσοτσάνης, Ηλεκτρονική αποστολή

4) Π.Κ.Π.Φ.Π. & Φ.Ε. Καβάλας, Αγ. Λουκάς – Τέρμα Αμυνταίου, Τ.Θ. 1235, 651 10 ΚΑΒΑΛΑ

5) Π.Κ.Π.Φ.Π. & Φ.Ε. Θεσσαλονίκης, Θέρμη – Τ.Θ 60436, Τ.Κ 57001 ΘΕΡΜΗ

6) Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης Δράμας, Θεμιστοκλέους, 66100 ΔΡΑΜΑ

7) Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης Καβάλας, Κων/νου Παλαιολόγου 4, Τ.Θ. 1267, 65403 ΚΑΒΑΛΑ

8) ΓΕΩΤ.Ε.Ε. – Παράρτημα Αν. Μακεδονίας, geoteeam@otenet.gr - Με την παράκληση να ενημερώσει τα μέλη του.

9) Καλλιεργητές (βάσει λίστας διανομής)

10) Γραφείο Τύπου ΠΕ Δράμας

11) Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Σχολή Γεωπονικών Επιστημών, Τμήμα Γεωπονίας

Εργαστήριο Φυτοπαθολογίας-Βακτηριολογίας, Εσταυρωμένος, 71004 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

12) Εσωτερική διανομή, Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής, ΔΑΟΚ Δράμας.